

f. 4. Reg. 23.
32. 33. & 24.
9. 19. & 2.
Pav. 34. 5. 9.
32.

nere occubuit, unde cum illo eodemque in tumulo Religio sepulta. Nati enim ex illo filii rerum potiti, effuso in Idolatriam cursu prouerunt (f); adiectis etiam ad malorum cumulum impotensissimae licentie criminibus, quibus ut à Deo manibus Regum Chaldaeorum permitterentur, veluti extorserunt. Horrorem ingerunt quæ de malis ejus Regni apud Jeremiam & Ezechielem leguntur. Author 2. Par. 36. 14. &c. omnium illorum veluti summam complexus, narrat, Principes Sacerdotum unum Populo universo totam Idolatriæ eluvionem in Judam deduxisse; violatam ab illis Templi Domini religionem, ludibrio habitos à Deo missos Prophetas; ac tandem cum ad malorum complementum venissent, hostium manibus à Deo permisso, ipsi incaptivitatem, Regio in desolationem in redita sunt.

Hæ religionis vices in Juda post initum à Salomone Regnum usque ad everisionem Urbis, & populi captivitatem sub Nabuchodonosore. Cum autem ultra eam ætatem duodecim Prophetæ minores, quibus in hac Dissertatione nostrâ servimus, non transcederint, eos limites excedentes non duximas, toti dissertationi modum hic imponentes. Nonnulla modo de Regno Israel, sive decem Tribuum, proferamus in medium.

REGNUM ISRAEL SIVE DECEM TRIBUUM.

Majora semper Religionis commoda in Regno Juda, quam in ditione Israel fuisse, nemini ignotum esse arbitror. In. Juda Urbs sancta & Templum Domini constitutum; ibi Sacerdotes è genere Aaron spectabant, viri amplissimi, docendis atque in officio continendis populis non genio tantum & munere, sed etiam proprii compendii gratia studiosissimi. Seriem etiam Regnum piissimum Juda speciat in Asia, Amaia, Oziâ, Joathan, Joas, Ezechia, Josâ. Nihil tale in Israel, ubi proinde major licentia longè latèque propagata. Seducendis populis Sacerdotes omnium primi intendebant; Reges impietati indulgentes, eò magis in superstitione confirmabant, quod commodis suis servire illam magis credebant. Miremure igitur, si licentia in Regno corruptissimo aded invulnerari.

Jeroboam filius Nabat, primus Imperii Author, vir erat, si quis alius, ambitiosus, qui defectionis in suum Regem se Principem constitueret, autumnavit partum crimine Regnum non nisi crimen servari potuisse. Metuens enim ne occafione Solemnium Domini Ierosolymam repetens populus, cæmonis & Religione affectus, adhortationibus & minis Prophetarum persuasus territusque, vel saltē pristino in Reges Juda amore vietus, desertis tandem defectionis partibus in pristinam fidem transiret; omne commercium inter duo Regna dirempturus, novo cultu invectio, novam Regno suo religionem constituit, cuius pondere instabilis Israëlitarum indoles firmaretur.

Sed vir politicæ scientæ peritissimus, optimum facta censuit, si inter utrumque extremum medio quadam temperamento uteretur. Norat enim fieri vix posse, ut ex uno in alterum extremum, maximè cum de Religione agitur, transiretur, absco eo quod ingens discriminis alea subeunda fuisset. Quare integrum reliquit populis ditionis suæ omnibus, ut leges judiciales & ceremoniales plures retinerent. Quin nec Sacrificia, nec religiosa convivia, solemnia Domini, cœtus Religionis aboliti [g]; his enim minimè arduius religionis exercitus populi genius indulget. Quicunque ex Sacerdotibus & Levitis avitam Religionem veteresque ritus deserere maluerint, illi in obsequium vitulorum aureorum retenti sunt (h). Ceteri omnes facesseri jussi (i), quanquam nihil gravius statutum est cum Israelitis, qui patris ritibus inherentes, novum ritum priori abjecto adoptare recusarunt. Horum pars in ditionem Juda sesecepit (k), pars verò in Israële mansit.

Ita universum decem Tribuum Regnum ex tribus populorum generibus constitutum est. Nimurum ex optimis Israelitis, quorum facile Principes habendi sunt Elius, Elias, Olee, Amos, Jonas, Tobias, Abdias Oeconomus Regis Achab, vir mulieris Sunamitidis, aliisque nonnulli, qui exemplis & instructionibus Prophetarum in officio & fide contingebant; nihilque habebant communem cum schismate; & si quando permisa ipsi facultas, Jerosolymam adoraturi veniebant; cœtus Prophetarum frequentabant, fidei depositum, sicut & morum sanctimoniam, religiosè custodiabant; nihilque sibi à Lege Domini interdictum esse permisum indulgebant. Uno verbo, animæ erant à ceteris, tanquam portio electa Domini, segregata, quæ non curaverant genua sua ante Baal [l]. Sub Achab, cum sollicit in sumnum malorum ventus esset, vetum singulis ne aliam quædam Paganorum Religionem profiterentur, violentâ aded persecutione in veri Dei cultores commotâ, ut Elias unus ex omnibus superesse, qui furorem Jezebel evitasset, arbitraretur (m); quamquam adhuc 7000, reliqua erant, eorum qui nullam sibi cum Idolis partem voluerint.

Sequuntur post illos Israëlitæ imbecilles, qui cum non satis virum habere se noscent, ut pravis gentilium suorum moribus Regisque iussionibus & autoritatibus resistarent, pietatis scintillam quandam erga Legem, Deique cultum ceteroqui intimo corde soventes, id sibi permisum esse arbitrii sunt, ut simulatione quadam usi, veri Dei religionem cum superstitione aurei vituli juncto simul feedere conciliarent; quorum proinde cultus impurus erat, & quâdam sui parte superstiosus. Frequenter illi non sine oblationibus Urbem Bethel, prophaniis Numinibus sacram; nec deferebant montium crepidines cultui veri Domini dedicatas. Verum illis jure meritoque ab Elia exprobratum est (n): Claudiatis in duas partes. Jurabant in verba Jebovâ simul & Baal sive Moloch (o). Ad

8. Vide Amos
2. 11. 12. &
4. 4. 5. & 5.
21. 23. & 8.
3. 5. 10.
11. Vide Ezech.
44. 10. 11.
1. 3. Reg. 13.
3. 3. Fecit de
novo iussis po
puli Sacerdo
tes excelsorum
4. Vide &
12. 31. & 2.
Par. 11. 13.
14. 15. & 13.
9.
K. 2. Par. 2.
16.

13. Reg. 19. 18.
m. 3. Reg. 19.
10. 18. 22.

n. 3. Reg. 18.
21.

• Sophon. 1. 5. (o). Ad illos Prophetarum minę & verborum castigationes potissimum directæ sunt; qui inter Domini cultum & Baal medii versabantur. Habantur enim tanquam palantes oves, quas summus pastor suus curâ non indigos censebat, & veluti conjux, quæ thori fidem minus sancte custodisset, cui tamen reduci Sponsus indulgendū statuerat, perpetuo divortio removere non sustinens [p].

Tertiam tandem Israëlitarum classem constituebant autores fauoresque schismatis, Pseudo-Prophetæ, impii Sacerdotes, qui parum sibi ducentes si publicum cultum vitulis, & Baal impendissent, illud etiam sibi negotium suscepient, ut una secum simpliciores quoque in errorem pravo exemplo cum moliori quadam & indignâ indulgentiâ pertraherent. Horum numerus facile ceteris in Israële præstebat, nec scelere erant inferiores; quo etiam atque etiam crescente, id tandem efficerunt, ut Deum ad populum suum deserendum inducerent, veluti indignum ut providentia confilis regeretur; dum verò at severissimæ ultionis exemplum tandem exhiberetur (q).

q. Ezech. 16. Crimen huius populi in cultu vitulorum nullâ potest cauitatione leniri. Non enim alterum populo suo Numen Jeroboam propulsit, quād quod Aaron in deserto consecraverat; utrumque verò cultum Apidis celebrissimi Ægyptiorum Numinis innovabat. Ex diuturnâ in Ægypti pto mora didicisse cultum illum Jeroboam poterat, quemadmodum è simili cum Ægyptiis consuetudine, Israëlite impium cultum adsciverant.

Frustra proinde Moncaus de Vitulo Aur. & Grotius crimen Jeroboami mitigare vel excusare leni quadam interpretatione conantur. Horum primus contendit, consecratos à Rege vitulos figuram exhibuisse Cherubim Arcę impostorum; ratus proinde, Israëlitæ coram aureis vitulis cultum vero Deo intendisse; certumque constituit, Cherubim bovis figuram vel solam vel saltē ceterarum potissimum exhibuisse. Reum proinde Jeroboamum damnat schismatis, ab Idolatria verò excusat. Hæc autem pro illo adducit. Qui fieri potuisset, inquit, ut populus avitis moribus pertinaciter inhærens, illis subito derelictis, statim se à cultu Domini ad Idola converteret? Qui jubent Regi in re tam ardua promptè aded paruisse? Nonne de Regno suo periclitatus videtur Jeroboam, si contra veteres Leges morentque aliquid sanctitatem à populo credereatur? Non defuerunt in Regno Israel nec infreuentes Prophetæ Domini, & viri quique religiosi, quos non nisi temere Idolatriæ, sicut etiam servata cum viris impensis & Idololatrias pacis & communionis, accusaremus. Quis unquam Prophetarum auctororum vitulorum cultum Idolatriæ accusavit? Cùm Elias insigni illo prodigio collectos in monte Carmelo populos dicto obedientes habuisset, non recusare cultum vitulorum aureorum coegit; vitio illis verit tamummodo, quod inter Deum & Baal

claudicarent; si enim, ait, Deus id sibi nomen non injuria adsciscit; cur Baal se quinini? si Baal Deus est, cur ergo una cum illo Dominum colitis? Profectò si tertium fuisset Numen, non fuisset è occasione Prophetæ; neque se continuisset quin eius cultum exprobraret. Hac potissima Authoris momenta.

Grotio alia fedet minùs etiam probanda opinio (r). Jeroboam è Tribu Ephraim originem ducens, gentis suæ authorem habebat Josephum Patriarcham; quare ut gentilibus fratribusque suis è majorem de tanto viro opinione ingereret, sibi verò non temporarium Regnum pararet, proponendum Israëlitis cultum suscepit, sub ea planè figura, qua olim Ægypti colendum Josephum Patriarcham, acceptorum ab illo beneficiorum merito, sibi statuerant. Ægyptiis enim effigere viari simulacrum sub aspergi bovis & Serapis dis succurrunt. Quare uno eodemque simulacro Jeroboam & Patriarcham suum commendare, simulque veri Numinis memoria cultumque Israëlitis exhibendum censuit.

Non dissimili ratione Imperatores Romaniani omni datâ occasione, gloriam Ænei Trojani promovendam sibi duebant, veluti Principis illustris divinique generis à Deo ad Imperium Italiz, ac Regnum Mundum in persona posteriorum suorum gerendum destinati (s).

s. Æneid. 1.

Nascitur pulchra Trojanus origine Cesar, Imperium Oceano, famam qui terminet astri.

t. Vide Tacit.
bis. 1.4.

Sed quanta, rogo, falsa, quanta incerta in hoc magni viri systemate. Res est dubia prorsus & incerta, quin etiam & falsa, quod ille certum constituit, nimurum Ægyptios sub Serapidis figura cultum Josepho impendisse. Numen illud inter vetera Ægyptiorum habendum esse non fatis constat (t). Fac autem constaret; quâ fatis firma conjecturâ ad Josephum pertinere probaret? Fac etiam probaretur; Serapidis figuram vitulum exhibuisse quis docet? Aliud sanè ejus Numinis simulacrum depingit Macrobius Satyr. l. 1. c. 20. monstrum exhibens triceps, cui emicantem leonis rictum hinc inde ad latera fulcunt caninum caput ad dexterum, & lupi ad sinistrum; totum verò reliquum simulacrum ingentibus spiris complectitur anguis, cuius caput ad dextrum figuræ latus apparet. Quid simile in aureis vitulis Jeroboami?

Moncaus etiam rem maximè ambiguam tanquam certam constituit, Cherubim nempe in bovem exprefos. Nihil, inquit, magis incertum, nihil, si mavis, fabulosus; quam enim figuram potissimum Cherubim exhiberent, nemini notum esse arbitror; illudque generatim constitendum, vagam suisse illorum figuram pro variâ diversorum ideâ, qui ejus generis simulacula excedenda suscepunt. Quando autem daremus Monca, vitulinum aliquod Cherubim exhibuisse; quis virum docuit, vitulos auros Jeroboami Cherubim Templi expref-

fis-

gisse? An unquam Scriptura hosce Jero-
boami vitulos Cherubim nomine vocavit? Norantne Rex eiusque Opifices veram Che-
rubim Templi figuram, quam nemo ex po-
pulo & ex Sacerdotibus vidisse unquam
potuit?

Quando vero haec omnia fateremur; an
proinde cultus ille à superstitione immu-
nis haberi potuisse? Numquam enim Deus
supremum cultum Cherubim impendendum
concessit, quos aliqui generalis de non
impendendo figuris & imaginibus cultu
cautio non excludebat? At enim cultus
ille non intra figuræ limites contineba-
tur, sed ad verum Deum transibat. Hæc
dubia aliqui, tanquam certa semper con-
stituunt; quin & Deus nunquam id com-
misit, ut sub sensibili imaginis figurâ
coleretur: quippe qui imagines simul omnes
& simulacra interdixerit. Cùm au-
rum vitulum Aaron confлавit, id tan-
quam injuriosum Deo atque idololatrum
Moyses castigavit [u].

Quod autem Propheta & religiosi qui-
que in Israele versantes cultum illum pro-
baverint, uno tantum Baal damnato, non
nisi per summan impietatem affereretur,
neque enim probasse illum, sed quacumque
datâ occasione damnasse credendi sunt. An
Eliam unquam, Eliseum, Osee, Amos thura
illis adolevisse memorie proditum est?
Quantâ verborum contentionem Propheta-
Domini e Jerusalem in Bethel missus ipsâ dedi-
cationis sorundem vitulorum die in im-
pium cultum in vectus est? Propheta è Bethel,
qui alium è Juda veniente fecerit, num
quam coram vitulis prostratus legitur (x);
neque enim si forte eamdem religionem pro-
basset, cùm dedicationis ceremonia ageretur
domi se continuisset. Sed Osee cap. 8. 4. 13.
in eosdem vitulos inventum audiamus: Ar-
gentum suum & aurum suum fecerunt sibi
Idola, ut interirent. Projectus est vitulus
tuus, Sanaria, iratus est furor meus in eos
.... Hostias offerent, immolabunt carnes,
& Dominus non suscipiet eas. Et cap. 10.
5. 8. Vacas Bethaven, (i.e. domus iniqui-
tatis, quo nomine probri gratia Bethel ap-
pellat) coluerunt habitatores Samaria. Lu-
xit super eum populus eius, & adiutor eius,
quia migravit ab eo. Siquidem & ipse in
Astaroth delatus est, munus Regi ultori. Tan-
dem cap. 8. 6. redigendum minatur in ar-
nearum telas vitulum Samaria.

Propheta Amos in Bethel se conferens,
Dei verbis annunciat (*); Demolientur ex-
celsa Idoli, & sanctifications Israel defor-
buntur, & consurgam super Domum Jeroboam
in gladio. Non raro Sacra Scriptura virtio
veri Jeroboamo, quod peccatum in Is-
rael induxit; non raro exprobavit im-
piis Principibus, quod impia Jeroboami
vestigia legerint.

Fateamur ergo oportet, cultum aureorum
vitulorum meram putamque Idolatriam
reputandum fuisse; neque schismatis tan-
tum sed etiam Idolatriæ decem Tribus
dammandas. Regis quidem iustiones ac poe-
næ in transgressores inducta lenendo illo-
rum criminis aliquid valuerint; sed nullâ
sanè causatione vindicamus, cùm de paren-

do divinis iustitionibus agitur.

Idem planè spiritus, qui Jeroboam ad
cultum vitulorum aureorum instar Apidis
Ægyptii perduxit, animavit etiam, ut al-
terum planè Numen, nemp̄ hircum, conse-
craret. Qui confituit, ait Author 2. Par.
11. 1. sibi Sacerdotes excelsorum & Damo-
niorum [Hebraicē hircorum] vitulorum
que, quos fecerat. Extulit ille omnia Nu-
mina qua olim Hebrei nequidquam ve-
tante Moyse in deserto consecraverant (y);
quâ occasione impias omnes falaceisque ejus
cultus appendices, quas prophani Scripto-
res (z) Mendefis populis Ægypti hircum
colentibus exprobabant, induxisse Regem
ne ambigimus quidem.

Verum ad historiam regrediamur. Jero-
boam semel ab avita Religione Iraeli-
tis abducit, & ad cultum vitulorum tra-
ductis, nihil sibi deinceps curandus esse
cenfuit, ut magnopere Religionis rescu-
ret; eo solo contentus, si ab Urbe Me-
tropoli adeunda se continuissent. Cùm enim
Religionis negotium perinde ac politican
tantummodò rem haberet, ratusque eo vin-
culo nihil ultra præstari, quam ut popu-
li mutuò adstringerentur, ed firmius Re-
gnum paraturum se creditit, quod magis
magisque à Religione Juda Iraelitas ab-
alienaret; eodemque conatu ambos illos
populos inter se divelleret, quod magis Iraeli-
tas superstitionibus implicaret. Qua-
re è re sua esse duxit, si proprio illos re-
linqueret arbitrio; qua datâ viâ universa
editorum collum, lucorum, Altarium &c.
colluvies in totam latè ditionem perrupit,
levioris ingenii populo ad Religionem ar-
bitrariam sine delectu & vescordem convoca-
lante [a].

Itaque non Bethel tantum & Dan, Ur-
bes vitulorum aureorum religione insignes,
sed & Galgala, Carmelus, Thabor, Ma-
phæ in transjordanis, & Sichem frequen-
tari capte sunt. Uno verbo: nullus fuit
locus claro aliquo Patriarcharum gesto,
morâ, fivè erecto ab illis Altari insignis,
quem peregrinationibus & religionibus Iraeli-
tas non obirent. Exceptos tamen sem-
per ab eo numero voluerint Prophetas, vi-
rosque religiosos, depositum Fidei &
Religionis à patribus suis acceptum sancte
custodientes.

Quod autem à Jeroboamo illatum est
Religioni vulnus, nunquam convaluit.
Nadab, qui proximè ab illo Regnum su-
cepit; decefforis sui vestigia religiosissi-
mè legit, cuius nimis fidelitatis merito
illud à Deo impetravit, ut ipse manibus
hostium permitteretur, universaque Jero-
boami domus ultimâ defolatione extermin-
aretur [*]. Basa secundus à Jeroboamo,
non paria tantum, sed & iniquiora præ-
stitit (b), cùm ab eo neci traditus Pro-
pheta Jehu, ultionem Domini Regi min-
tatu, legatur (c). Qui post illum regna-
vunt Principes, omnes æquè impi, non Re-
gum potius, quam Tyrannorum seriem per-
petuarunt. Inter nequam tamen Reges ne-
quissimus Amri id sibi elogium vindica-
vit: Operatus est nequiter, super omnes, d Ibid. 16. 25.

* 3. Reg. 15.
29.
b Ibid. ver. 34.
c Ibid. 16. 7.

Lon-

Longè tamen impium parentem postha-
buit impissimus Achab, à quo ducta Jeza-
bel filia Regis Tyri, invictus publicus &
solemnis Baal Numinis Sidoniorum cultus
(e). Sub eo Rege suscitatur à Domino
Elias, inter studiosissimos æquè ac clarissi-
mos veteris Testamenti Prophetas recen-
dens, qui impis ausis Achabi, & Je-
zabelis adversum fœsi opposuit, atque in-
ter medias furentis Regis, & Reginae per-
secutiones ac infidias non sine Divino pro-
digio illæsus servatus est. È àestate adeò
licentia latè pervaferat, & tam alta Dei
oblivio mentes Iraelitarum coepisse vide-
batur, ut ne residuum quidem Prophetam
universus testis fuit (n). Delectabatur
Principes effet omnibus, quorū unquam
in Irael regnaverant, minus iniquus.
Pietate enim & timore Domini instrutus,
cilio super nudum induebatur, cuius rei
in obſidione Samaritæ per Syros populus
universus testis fuit (n). Delectabatur
etiam audiendis iis quæ Dominus per
Eliseum patraverat (o); quibus tamen
omnibus ne quidquam obſtantibus, eodem
cum universa domo Achab excidio, juxta
Prophetarum vaticinium, implicitus est;
nec enim à Jehu traditus, in agrum Nabot,
quem olim Achab per summam injuriā
usurpaverat, projectus est.

Proscriptum ante per Joram Baalis
in tota diione Irael cultum, Jehu peni-
tius deinde subvertit (p). Cùm enim
Joram mali radices evellere nequidquam
tentasset, quod Jezabele in vivis agenti,
vivere adhuc impium cultum necesse esset;

Jehu à Deo missus excedendæ familiae
Achab, post trucidatos omnes ejus Regis
filios, in unum coactos Sacerdotes omnes
& Prophetas Baal, specie quasi de au-
gendo Numinis cultu acturus, re tamen
in Fano ejusdem Numinis clausos eneca-
vit. Tum abolitum Templum, everfa-
Idola, locusque Religioni consecratus in
sentinam translatus est (q). Ita cultus
Baal in Irael ad tempus cessavit.

Sed vitulorum aureorum religioni ni-
hil à Jehu detractum (r); quasi religio-
ni duceret, in veterem regionis cultum ab
ipso Jeroboamo Filio Nabat Imperii au-
thore constitutum manus injicere. Quam
Jehu cautionem ceteri, qui post ipsum
regnarunt, servatam sancte voluerunt. Et
sub Joachaz omnium eorum primum ex-
celsa Bethel & Dan frequentabantur, lucus
etiam Idolis consecratus Samaria memo-
ratur (s); qua facie conjecturâ intelligimus,
cultum Baal & Astartoth ab eodem Prin-
cipe toleratum. Joas filius Joachaz Eli-
seum observavit, à quo tribus victoriis
faustrum se Reges Syriae oracula intel-
lexerunt (t). Plus tamen apud illum prava-
majorum suorum exempla valuerunt, ut
cultum vitulorum aureorum detineret.

Regnum Jeroboami II. non uno rei geste
monumento celebratur. Sub eo Rege Pro-
phetarum nonnulli eggerunt, è quorum scri-
ptis nostrâ àtate extantibus intelligimus,
felicissimum, quantum alias decefforum
nullus, Regnum Principem illum habuisse.
Pluribus victoriis hostibus suis fractis, fines
Imperii sui longè latèque prorogavit. Ve-
rum opulentia, otium & pax corruptionem,
quemadmodum frequenter accidisse specta-
mus, in Regnum Iraeliticum induxit.
Accessit vita mollities, luxus, & inju-
stitia (u); quamquam post sublatum à Je-
hu Templum & Sacerdotes Baal, nunquam
in Irael inductus ejus Numinis cultus le-
gitur. Illud etiam animadversione dignum
duco, plura sub eo Rege à Lege Dei pre-
scribitur.

Religiosi apud Prophetas cœtus sub Joram
frequentati sunt, quos postissimum
diebus Sabbati & Neomeniarum adibant;
quare mulier Sumamitis volens Prophetam
die festo adire, audivit a viro suo (!):
I 4. Reg. 4. 22. Quam ob causam vadis ad eum? ho-
bie non sunt Calenda neque Sabbathum. Le-
gitur. Dicitur. Calmet. Tom. I.

m 4. Reg. 4. 38.
G. 6. 1.

n 4. Reg. 6. 30.
o 4. Reg. 8. 4.
s 5.

q 4. Reg. 10.
r 19. 20. 21.
s 4. Reg. 28.
t 4. Reg. 10.
29. 30. 31.

s 4. Reg. 13.
2. 6.

t 4. Reg. 13.
14. 15.

u Amor 2. 6. 7.
G. 3. 9.
10. 14. 15. 6.
6. 4. 5. 6. 7.
& 8. 4. 5.

K k k